

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Startnotitie

Afval- en grondstoffenplan

Opdrachtgever: college

Uitgevoerd door: cluster BO

1. Aanleiding **Beleid voor afvalbeheer is wenselijk**

Als gemeenten zijn wij verantwoordelijk voor het inzamelen van huishoudelijk afval. Dat is een wettelijke taak. Bovendien staat het dicht bij de inwoners. Zij hebben er direct mee te maken, zowel met de inzameling zelf als ook met de kosten en de dienstverlening. Het is wenselijk om standpunten te hebben over onze ambities. Dat geeft duidelijkheid over de inzet van middelen en capaciteit.

Waarom staat dit nú op de agenda?

Het huidige beleid is verouderd en loopt af. Dat geldt voor het Afvalbeleidsplan 2011-2021 en ook voor het [koersdocument 'op naar 60 kg restafval'](#). Daarnaast is het recycletarief in 2023 geëvalueerd. Het evaluatierapport gaat in april 2024 naar de raad. Ook dat rapport vraagt om een vervolg in beleidskeuzes.

2. Resultaat **Afval- en grondstoffenplan**

We maken een *Afval- en grondstoffenplan*. Dit wordt een beleidsplan waarin de raad de volgende beleidsvragen beantwoordt: Welke inzamel-, hergebruik- en preventiedoelen voor huishoudelijke afval streven wij na? Op welke wijze willen wij het huishoudelijk afvalbeheer in de komende jaren vormgeven? Wat is het gewenste niveau van dienstverlening? Wat zijn acceptabele kosten daarvoor? En hoe verdelen we die kosten? Deze beleidsvragen moeten in samenhang worden beantwoord. Daarnaast kijken we naar aansluitende beleidsvragen, zoals: Hoe beperken we straatvuil en zwerfafval? Welke ambitie hebben wij in verantwoord beheer van afval dat vrijkomt bij gemeentelijke werkzaamheden? En Welke rol willen wij als gemeente oppakken richting bedrijven om hen te stimuleren om tot een circulaire economie te komen?

Hiermee vormt het grondstoffenplan het beleid voor:

- de dienstverleningsopdracht(en) aan de inzameldienst(en) voor huishoudelijk afval;
- besluiten over (investeringen in) aanpassingen van inzamelmethodes en – voorzieningen;
- besluiten over de afvalstoffenheffing;
- het stellen van regels voor afvalbeheer (bijv. in verordeningen, het omgevingsplan en beleidsregels);
- preventie en beheer van afval uit de gemeentelijke organisatie (bijv. duurzaam inkopen);
- het bieden van subsidies, informatie of ondersteuning aan bewoners, organisaties of ondernemers die een bijdrage leveren aan doelen uit het grondstoffenplan (bijv. onderzoeken en proeven naar sluitende grondstofkringlopen bij meerdere ondernemingen).

3. Aanpak **Zo maken wij het grondstoffenplan**

3.1 Werkwijze (fasering & planning)

Het proces bestaat uit de volgende stappen:

1. Inventarisatie & onderzoek (mei-november 2024)

- a) Wat zijn onze prestaties en hoe verhouden die zich tot de landelijke doelen en tot de prestaties van vergelijkbare gemeenten?

Methode: Bureauonderzoek door vakspecialist (inzamelcijfers, COELO-lijst, benchmarkresultaten, CBS-cijfers, landelijke en provinciale programma's, ontwikkelingen etc).

- b) Wat vinden de bewoners van het afvalbeheer? Wat zijn hun wensen en verwachtingen? En wat is hun waardering van de huidige situatie?

Methode:

- Uitvraag aan bewoners en professionele organisaties (zoals HVC, kringloopbedrijven en woningcorporatie), bijvoorbeeld via een enquête (burgerpanel) en gesprekken
- Gegevens die al bekend zijn, verzamelen (bijv. meldingen over afvalinzameling).

- c) Beeldvormende excursie voor raadscommissie Woonomgeving

Methode: Excursie naar - of uitleg door - een gemeente met een hoger afvalscheidingspercentage. En ook een gemeente die met nascheiding werkt.

2. Analyse (november-december 2024)

- a) Waar liggen de knelpunten/uitdagingen?

Methode: Werksessie met medewerkers van verschillende vakgebieden (technisch vakspecialist, medewerkers van Wijkbeheer, beleidsmedewerkers, toezichthouders, BFPC-medewerker, HVC etc).

- b) Wat zijn mogelijke oplossingsrichtingen/varianten?

Methode: bureaustudie door vakspecialist, HVC, met ondersteuning van gespecialiseerd bedrijf.

- c) Uitdagingen in beeld brengen voor college, raad en collega's

Methode: Compact rapport maken en ter info delen met college, raad en collega's (Voor de raad is dit de **beeldvormende stap** in het proces).

3. Keuzes maken (raadsvergadering april 2025 (februari '25 in college))

- a) Wat zijn mogelijke oplossingsrichtingen/varianten?

Methode: bureaustudie door technisch vakspecialist, met ondersteuning van gespecialiseerd bedrijf.

- b) Welke ambities wil de raad uitwerken tot beleid?

Methode: Varianten in een keuzenota voorleggen aan de raad(commissie). Met voor- en nadelen per variant, zodat ze onderling afgewogen kunnen worden bij het uitspreken van een voorkeur. Dit is de **oordeelsvormende stap in het proces**.

4. **Beleid uitwerken (Q2 2025)**

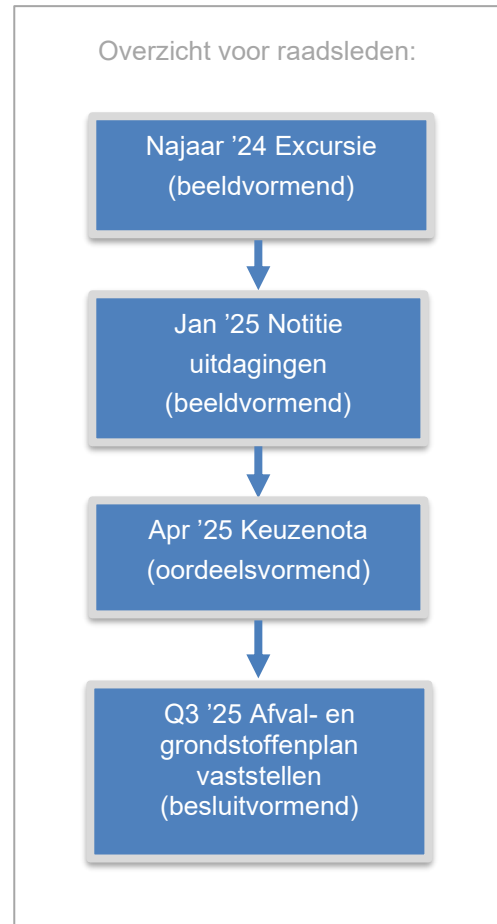
- a) Nadere berekeningen en uitwerkingen maken (bijv. kosten doorrekenen, vakinhoudelijke uitwerking maken etc).
- b) Beleidsplan schrijven en opmaak regelen.
- c) Concept laten toetsen op alle aspecten (vaktechnisch, juridisch, financieel, leesbaarheid etc).

5. **Besluitvorming (Q3 2025)**

- a) Behandeling in college en raad. Dit is de **besluitvormende stap in het proces**.
- b) Bekendmaking (juridisch en communicatief).

6. **Implementatie & uitvoering (na definitieve vaststelling)**

- a) Intern bekend maken.
- b) Uitvoeringsacties in beeld brengen en beleggen bij juiste cluster/team/medewerker.
- c) Afspraken maken over monitoring, voortgangsrapportage en evaluatie.

3.2 Organisatie

We werken met een compacte werkgroep en een grotere schil daaromheen. Daarbij laten we ons voor specifieke kennis bijstaan door een extern gespecialiseerd bureau.

Zo kunnen we efficiënt werken. Wij zijn zelf scherp op het beoogde resultaat en de juiste inbreng vanuit de bestaande organisatie. En we vullen dat aan met nieuwe ideeën en inzichten van een externe partij, op basis van ervaringen elders.

De werkgroep bestaat uit: een procesbegeleider, een ondersteuner, een beleidsmedewerker/schrijver, een communicatieadviseur, een vakspecialist huishoudelijk afval, een financieel adviseur en een medewerker van Wijkbeheer/afvalscheidingsstation.

De grotere schil bestaat in iedere geval uit: een statistisch medewerker, medewerkers van wijkbeheer en IGW en de portefeuillehouder.

De externe betrokkenen zijn in ieder geval: bewoners (via burgerpanel) en inzamelaars van huishoudelijk afval (HVC, kringloopbedrijven etc).

5. Financiën Budget voor het maken van het plan

Het inhuren van specialistische ondersteuning kost ca € 50.000. Dit zijn de kosten voor: onderzoek, uitwerken van varianten, berekeningen maken, opmaak & beeldmateriaal, publicatiemateriaal, deelname aan een benchmark etc.

Voor deze kosten wordt het budget gebruikt dat beschikbaar is op de kostenplaats van cluster BO. Het gaat om werkzaamheden binnen het reguliere proces waarvoor we zelf de menskracht en expertise niet in huis hebben.

De structurele kosten voor deelname aan de benchmark nemen we vanaf 2025 op in de reguliere kosten voor afvalbeheer (P407).

6. Risico's

Dit proces kent meerdere stappen met reactie- of proceduretermijnen. Het proces lijkt daardoor lang in looptijd, maar is krap in werktijd. Ook is er inzet nodig van specialistische medewerkers. Dat is een risico bij uitval door ziekte, verlof etc. Dit vormen risico's op vertraging. Vertraging betekent dat er pas later beleid is voor besluiten over bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing, investeringen in maatregelen en dienstverleningsovereenkomsten.